ANUL IV. — Nr. 972 EDIȚIA ADOUA SAMBATA, 12 OCTOMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din Județe și Străinătate prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 11 Octombre 1891.

UN CUVÎNT LA TIMP

Sunt foarte diferite părerile despre ceea ce trebue să înțelegem prin viața politică de Stat și națiune; despre ceea ce trebue să ne așteptăm și să cerem de la cel dintîĭ și despre ceea ce trebue să așteptam de la inițiativă privată. Fie-care partid, fie-care pătură socială judecă din punctul sĕŭ de vedere care e și social-economic și social-politic. Sunt partide al căror ideal politico-economic de pildă este un capitalizm a tot puternic și milioane de brațe disponibile pe nimic. Sunt oamenĭ care găsesc că situația unuĭ popor este destul de satisfăcătoare când posedă bogățiĭ marĭ în sol, industrie și altele — chiar când această avere națională se află concentrată numaĭ în câte-va mâinĭ. Alțiĭ daŭ cele maĭ neîndoelnice asigurărĭ de prosperitatea uneĭ țărĭ când această țară exportează maĭ mult de cât importă, și așa maĭ departe. Din punctul de vedere politic ne numim culțĭ și civilizațĭ când avem pe hârtie cele maĭ liberale și umanitare legĭ și uităm cu totul că realitatea lucrurilor și întreaga noastră viață publică ne desminte la fie-ce pas.

Acestea toate sunt vederĭ vechĭ. De ele se servesc oameniĭ politicĭ și partidele de la noĭ maĭ cu seamă și spre marea noastră nenorocire găsesc ecoŭ în opinia publică inculta și semi-cultă. Noĭ nu suferim numaĭ de lipsă de oamenĭ serioșĭ și consecințĭ, de caractere ci și de bărbațĭ cu o cultură profundă. Dovada este anarhia reformelor, anomalia legilor și chaosul ce domnește în capetele legislatorilor noștri și a Parlamentelor când sunt silițĭ de împrejurărĭ să privească în fața uneĭ chestiunĭ oare-care. Maĭ este pe lângă aceasta și patima politică care întunecă vederile; corupția partidelor noastre care oprește orĭ și ce curent sănătos și'n fine maĭ este acel nenorocit „*Scoală-te tu, să șed éŭ*" care consumă și risipește toate forțele vitale ale poporuluĭ nostru și de care noĭ, ca națiune tînĕră, avem absolută nevoie.

Toate acestea daŭ un tabloŭ trist și îngrijitor. Continua-vom încă mult pe această cale? Persista-vom încă mult în greșita noastră direcție ce am luat-o în politica socială și cea economică? Și până când?

Iată câte-va întrebărĭ de o gravitate estremă. Le punem, nu partidelor celor vechĭ ci formațiunilor celor noĭ. Partidele istorice și-aŭ împlinit misiunea lor dacă aŭ avut vr'una. Desarmate de știința și de cultura timpuluĭ, ele sunt incapabile de a duce la o soluție dreaptă problemele cele maĭ arzĕtoare ale veaculuĭ, problema social-economică și cea social-politică. Viitorul este al tinerelor formațiunĭ, este al nostru, al Democrațieĭ. Dacă este așa, atuncĭ aci trebue să ne ocupăm de el cu toată seriositatea impusă de greutățile vremeĭ.

Indiferență saŭ pasivitate nouĕ nu ne este iertată. O spunem aceasta, fiind-că avem astă-zĭ o imputare de făcut întregeĭ democrațiĭ române și de toate nuanțele, reprezentată prin treĭ saŭ patru organe marĭ de publicitate. De o mare trândăvie, ca nu voiește să'nțeleagă, saŭ poate chiar nu înțelege — ceia ce e și maĭ trist — că prima condiție pentru a'șĭ asigura viitorul și a influința mersul afacerilor de Stat este o puternică și serioasă agitațiune politică. La din contra totul nu este de cât o predică în pustiŭ, maĭ vulgar un lătrat la lună. Tocmaĭ încurajatoare nu este această constatare, dar cine poate zice că nu e ast-fel?

Nu! să nu ne înșelăm și să nu ne lăsăm a fi tascinațĭ de numĕrul cel mare de cititorĭ aĭ organelor noastre, care printr'o propagandă politică nimerită ar putea fi cu mult maĭ mare. Puternică nu e democrația la noĭ de loc. In dosul nostru n'avem acea armată formidabilă și conscientă de drepturile eĭ, care să impuie; ne lipsesc masele. De aceia toate cererile noastre, orĭ-cât de drepte și de legitime ar fi ele, n'aŭ nicĭ un rĕsunet și nicĭ nu sunt băgate în seamă de puterniciĭ zileĭ.

Mărturisirea aceasta, vor spune dușmaniĭ noștri, miroase a slăbiciune și a disperare. A slăbiciune da, a disperare nu! Avem toată încrederea în viitor. Ș'apoĭ mărturisirea nu dovedește de cât o inimă curată și neprihănită și este primul pas spre maĭ bine.

Acesta este adevĕrul în toată goliciunea luĭ. Suntem relativ slabĭ și vederile noastre nu găsesc de cât un ecoŭ trecĕtor în opinia publică —dacă găsesc. Alt-fel nu va fi, situația nu se va schimba în bine, câtă vreme șefiĭ noștri democrațĭ vor continua ca și până azĭ a nu 'șĭ părăsi culcușul politic de cât numaĭ în timpul alegerilor și aceasta numaĭ pe vr'o două saŭ treĭ zile spre a ținea o întrunire în circumscripția electorală în care 'șĭ pun candidatura!

Acest mod de a lucra trebue părăsit. Ne miră cum nu s'a părăsit până azĭ și aceasta cu atât maĭ mult, cu cât maĭ toțĭ capiĭ democrațĭ de la noĭ aŭ visitat Occidentul european și aŭ avut destulă ocazie de a observa și studia căile și mijloacele prin care Democrația a ajuns atât de departe. Acolo conducĕtoriĭ luminațĭ și energicĭ sunt și neobosițĭ. Nu este oraș—mare saŭ mic—care să nu 'șĭ aibă lunar întrunirile sale publice și 'n care se discută de către ceĭ maĭ strălucițĭ reprezentanțĭ aĭ partidelor, chestiile arzĕtoare la ordinea zileĭ.

Numaĭ ast-fel se poate deștepta sentimentul datorieĭ și interesul pentru binele public. De la un ast-fel de mod de a lucra, noĭ ne așteptăm la mult. Democrațiĭ noștri nu trebue s'aștepte până când achisițiunile cele marĭ ale veaculuĭ să devie populare și să prinză rădăcinĭ adîncĭ pentru ca pe urmă să se puie și eĭ în fruntea mișcăreĭ de revendicare; mana din cer nu cade.

O întîmplare — condamnarea unuĭ soldat la muncă silnică pe viață — a făcut ca elementele democrate representate prin ziarele *Românul, Lupta, Munca* și *Adevĕrul* să'șĭ unească vocea lor protestând în comun. Acesta este un simptom înveselitor. Știm bine că sunt puncte asupra cărora democrația noastră nu e toată de o părere. Maĭ multe însă sunt punctele de contact. Vom representa o putere când vom ști să ne ridicăm împreună glasul în toate chestiile capitale. De aceĭa pledăm pentru o conlucrare comună la opera viitoruluĭ.

Acesta nu-ĭ de cât *un cuvânt la timp*; o apropiere a tuturor elementelor democrate *va fi o faptă la timp*.

Ea va fi și mbartea partidelor vechĭ și istorice.

Cer-Negură

Țarul la Berlin

L'Intransigeant primește din Berlin telegrama următoare:

La 30 curent la orele zece și jumĕtate de dimineață, Impĕratul Rusieĭ va sosi în gara Lehrte din Berlin, unde va fi primit de Impĕratul Wilhelm, de Prințul Henric și de D-l de Caprivi.

Imediat după aceia Țarul, întovărășit de Impĕratul Wilhelm, se va duce la ambasada rusească. După aceia va avea loc un dejun de gală la palatul împĕrătesc.

Tot în ziua aceia, la orele cincĭ seara, Impĕratul va porni în Rusia.

Vizita Țaruluĭ la Berlin e numaĭ o vizită de polițeță, un popas între două trenurĭ.

SCISIUNEA DINTRE LIBERALI

Liberaliĭ independențĭ se pot deja considera ca rupțĭ de colectiviștĭ.

D-niĭ G. Palade, Petre Grădișteanu, Pană Buescu, Valerian Urseanu, etc., aŭ hotărît deja ruptoarea definitivă și reapariția cu orĭ-ce preț a ziaruluĭ „Națiunea"

Așteaptă însă sosirea șefuluĭ, D. Dumitru Brătianu, care trebue să vie la Bucureștĭ la 25 ale curenteĭ, ca să hotărască ziua reaparițieĭ și linia de purtare pe care trebue să o aibă față cu situația politică în genere și cu colectiviștiĭ în special.

Uniĭ din liberalĭ sînt pentru o atitudine maĭ moale, pentru un limbagiŭ maĭ împăciuitor cu colectiviștiĭ; ceĭ maĭ mulțĭ însă sînt pentru o atitudine severă și tranșantă.

D. P. Grădișteanu a și început ierĭ să urmeze această linie de purtare printr'un articol publicat în „Românul".

Prin acest articol D. Petre Grădișteanu contestă colectiviștilor dreptul de a se pronunța în politica exterioară, fără să ia avizul D-luĭ D. Brătianu, șeful recunoscut al partiduluĭ liberal.

Din toată această neînțelegere și dacă împăcarea nu se va face după întoarcerea D-luĭ Dumitru Brătianu, un lucru va rĕmânea stabilit: colectiviștiĭ sturziștĭ vor rĕmânea într'o minoritate neînsemnată; eĭ vor forma disidența. Partidul liberal-național, compus din foștiĭ disidențĭ și din elementele liberale curate va fi acela, care va rĕmânea sub conducerea D luĭ Dumitru Brătianu.

In acelaș timp în care în tabăra liberală se face desbinarea, în tabăra guvernamentală certurile aŭ fost suspendate, tratativele cu concentrațiĭ întrerupte și atât catargiștiĭ cât și vernescaniĭ și-aŭ întins plasa pentru a prinde pe fugariĭ liberalĭ în barca guvernamentală.

Precum se vede, liberaliĭ trec printr'o criză de slăbire, care va fi favorabilă guvernuluĭ actual și va depărta de portofoliul dorit pe D. Alexandru Lahovary.

De toate ne pare rĕŭ; de aceasta ne pare bine.

Argus.

Carmen-Sylva în Englitera

Citim în *Le Gaulois*:

E hotărît ca Regina Românieĭ să se ducă în Englitera, de îndată ce se va simți destul de în stare ca să întreprinză călătoria.

De când a plecat din Veneția starea i s'a îmbunătățit mult. Acum poate să iasă și face plimbărĭ lungĭ.

Carmen Sylva crede că aerul curat din insula Wigt are să'ĭ grăbească însănătoșirea.

Regina Engliterei, cum se știe, arată mare dragoste pentru Regina Elisabeta. In timpul criseĭ, prin care a trecut augusta bolnavă, Ea a trimis de maĭ multe-orĭ mesagerĭ să se informeze.

Nu prea e probabil că Regele Românieĭ are să poată întovărăși pe Regina în călătoria Sa în Englitera.

Ce se știe despre

TRIPLA ALIANȚĂ

In momentul în care toată lumea vorbește așa de mult despre tratatul Tripleĭ Alianțe, e interesant să amintim ce se știe deja în public despra faimosul tratat.

La început, Tripla Alianță a fost numaĭ *dublă*. La 7 Octombre 1878 Germania a încheiat cu Austro-Ungaria un tratat de alianță defensivă ce fu iscălit la Viena.

Convenția coprinde:

Art. 1.— Dacă una din Impărățiĭ este atacată de Rusia, trebue să se ajute una pe alta cu toate forțele lor militare.

Art. 2.—Dacă e atacată de altă putere, cea-laltă parte contractantă se angajează să păstreze o neutralitate bine-voitoare.

Art. 3. — Dacă puterea *ce atacă* e susținută de Rusia, obligația de a'șĭ da ajutor reciproc, cum e prevăzut în art. 1, intră imediat în vigoare.

Tratatul acesta a rĕmas secret până la 3 Februare 1888. Până la această dată, fusese reînoit la 1883 și 1887. La 1882 fusese primită în alianță și Italia. De atuncĭ datează tripla alianță. Caracteristic de notat: intrarea Italieĭ în alianță, care fusese hotărîtă de cabinetul Depretis, a fost combătută în parlamentul italian. Ațĭ crede de cine? De D. Crispi.

In ce mĕsură ia parte Italia la tripla alianță? Până acuma publicul nu o știe. D. Crispi, interpelat la 15 Maĭ 1890, a rĕspuns în doĭ perĭ: „Politica noastră este o politică de pace. Nu tratatul de alianță ne împinge la înarmărĭ. Scopul lor nu e altul de cât apărarea drepturilor și hotarelor noastre". D. Di Rudini, interpelat și el la 4 Marte acelaș an, a fost și maĭ laconic ca D. Crispi. In adevĕr, el a declarat că nicĭ o regulă parlamentară nu'ĭ impune datoria să divulge tratatul, și a citit articolul 5 din statutul regatuluĭ, ce coprinde paragraful următor:

„Regele declară rĕsboiul; El face tratatele de pace, *de alianță*, de comerț și altele și le comunică Camerilor *îndată ce interesul și siguranța Statuluĭ o permit.*"

De la această declarație, tratatul Tripleĭ alianțe iar a fost înnoit. La 29 Iunie, Impĕratul Wilhelm a vestit această înoire, familiar, unuĭ funcționar al uneĭ companiĭ de navigațiune pe marea Baltică; dar de la această dată, iar mister asupra causelor intrăreĭ Italieĭ în Tripla alianță.

Cu toate acestea, în lipsa unor declarațiĭ oficiale, avem o declarație oficioasă importantă. *Corriere della Sera*, jurnal guvernamental, a publicat, la 5 Iunie, un comunicat despre care miniștri italienĭ aŭ spus că definește exact adevĕrata situațiune a chestieĭ Tripleĭ alianțe. D Giacomelli, într'un articol recent, publicat în *La Revue des deux Mondes*, a tradus textual această notă.

Dacă Italia ar fi atacată, Englitera ar apăra-o pe mare. Orĭ-ce schimbare a luĭ *statu quo* în marea Mediterană este considerată ca ceva protivnic intereselor comune ale Italieĭ și Engliterеĭ. Această din urmă se maĭ obligă să apere pe Italia, chiar când ar fi implicată într'un rĕzboiŭ ce ar deriva din angajamentele sale în Tripla alianță.

„Prin această dispoziție, adaogă *Il Corriere della Sera* Englitera intră de a dreptul în Tripla alianță, care devine împătrită".

Dar, încă odată, acestea sunt afirmărĭ numaĭ oficioase și se poate zice că până aci Italia este mută. D. de Giers știe maĭ mult ca diplomația și publicul? Nu știm. Dar dacă D. di Rudini cu adevĕrat îĭ va fi făcut destăinuirĭ așteptate cu atâta nerăbdare, ce ciudă pe D. de Bismarck, care spunea la 6 Marte trecut: „Tratatul acesta nicĭ odată nu va fi publicat, chiar când nu s'ar fi înoit".

La Pallanza

PALLANZA, 10 Octombre. — *Ducele de Neapole a venit azĭ la Pallanza ca să facă vizită Regineĭ Românieĭ; a fost foarte aclamat de mulțime.*

FRANȚA

PARIS, 10 Octombre. — Se asigură că guvernul este decis să intervie pentru scăderea taxeĭ de 15 francĭ asupra vinurilor spaniole; guvernul crede că această taxă este exorbitantă și că într'adevĕr este ruinătoare pentru comerțul spaniol.

Consiliul de miniștri a decis să respingă taxa de 25 francĭ propusă de comisiunea senatorială a vămilor pentru cărnurile sărate și să primească taxa de 20 francĭ votată de Cameră.

Consiliul s'a ocupat de asemenea de accidentele drumurilor de fer; ministrul lucrărilor publice a trimes instrucțiunĭ care recomandă să se îndoiască supravegherea.

PARIS, 10 Octombre. — Ziarele radicale aprobă în unanimitate urmăririle în contra arhiepiscopuluĭ din Aix. Câte-va ziare moderate ar fi preferat o mĕsură adiministrativă saŭ disciplinară desbaterilor unuĭ proces. Ele consideră această mĕsură din urmă ca un act de rea politică. Ziarele conservatoare continuă să blameze cu violență guvernul.

PARIS, 10 Octombrie. — Cele 72 de regimente mixte anunțate, s'aŭ format.— D. de Freycinet a inspectat ierĭ unul din aceste regimente la Troyes; el a zis cu această ocazie că noile formațiunĭ, care sunt deja un fapt îndeplinit, vor avea ca prim efect să îndoiască forțele de campanie.

PARIS, 10 Octombrie.—Camera a continuat discuția generală a bugetuluĭ. D. Casimir Perier a enumerat reformele îndeplinite de comisiune în impozitul asupra bĕuturilor; el a zis că nu ar fi prudent de a merge maĭ departe. Dacă vrea să facă în 1893 conversiunea luĭ $4^1/_2\%$, trebue să aibă finanțe prospere.

Se asigură că deputațiĭ conservatorĭ aŭ de gând să interpeleze guvernul în privința urmăririlor ordonate contra Arhiepiscopuluĭ din Aix, dar că a amânat interpelarea până după procesul care va avea loc la 10 Noembrie.

PARIS, 10 Octombrie. — Maĭ multe interpelărĭ s'aŭ anunțat pentru momentul discuțiuneĭ bugetuluĭ afacerilor streine, între altele: aceia a D-luĭ Deloncle asupra Tuatuluĭ și afacerilor din Egipt; aceia a D-luĭ Delafosse asupra relațiunilor diplomatice ale Franțeĭ cu Italia, și aceia a D-luĭ Millevoye asupra consecințelor viziteĭ floteĭ la Cronstadt.

Magistrațiĭ „fin de siècle"

Inaugurăm rubrica magistraților *fin de siècle*, unde vom da loc tuturor gugumăniilor comise prin hotărîrile saŭ prin cuvîntările lor, de către magistrațiĭ ceĭ *nevropațĭ*, adică de către aceia carĭ *blasațĭ* fiind de *era* principiilor de dreptate ale veaculuĭ nostru, ar voi, spre a'șĭ plăti luxul uneĭ emoțiunĭ, să vadă societatea modernă oprindu-se un moment în loc, sbătîndu-se și reîntorcêndu-se cu o sforțare și cu un gemĕt dureros la starea în care era acum un secol.

Dacă ilustrul spaniol *Cervantès* trăia azĭ, și în loc de a'șĭ petrece zilele în umedele temnițe ale Spanieĭ, ar fi fost închis la Telega saŭ alt unde-va, în urma vre-uneĭ omenoase și indulgente hotărîrĭ a vre-unuia din consiliile noastre de resboiŭ, ca acea contra luĭ Cojocaru, de sigur că ar fi ilustrat și pe aceștĭ magistrațĭ aĭ veaculuĭ al XIX-lea, carĭ caută să calce pe urmele celebrilor Torquemada, Petre de Castelnau, Raoul și Armand Amaury, etc. etc., după cum a ilus-

trat pe nobilii secolului sĕŭ care visaŭ reîntemeiarea vechiei *cavalerii*, și ar fi reușit să creeze *donquișoți* de *robi* după cum a creat pe *donquișoții* spadeĭ.

Acesta fiind scopul rubriceĭ de maĭ sus, ne angajăm a ilustra prin ea pe magistrații carĭ ar fi ocupat un loc demn în cartea care a transmis posterităţeĭ pe *cavalerul de la Manca*.

Vom începe cu D. Fratoștițeanu, procuror pe lângă tribunalul de Ilfov, care a pornit în rĕsboiŭ contra instituţiuneĭ juriuluĭ în materie criminală.

Alaltăierĭ curtea cu juraţĭ de Ilfov, în urma verdictuluĭ de neculpabilitate dat de jurĭ, a achitat pe un sătean acuzat de omor.

Eĭ bine, iacă cuvintele cu care D. procuror, care este representantul ministeruluĭ public, o instituţiune de stat, a întâmpinat verdictul juriuluĭ: „Independent „de verdictul juraţilor, carĭ liberĭ sunt „să vadă lumina acolo unde toată lumea „vede întuneric, să condamnaţĭ pe acuzat „la despăgubirĭ civile“.

Iacă procurorul care aruncă mănușa uneia din cele maĭ sacre instituţiunĭ ale poporuluĭ român.

Și pentru ce aceasta? Procurorul însușĭ ne-o spune: „Pentru că juraţiĭ vĕd lu„mina acolo unde mulţĭ vĕd întuneric“.

De! D le procuror. Este caracterul veacululuĭ în care trăim: a căuta lumina! Atât maĭ rĕŭ de aceĭ carĭ fug de ea și caută întunericul.

Instituţiunea juriuluĭ a căpătat drept de suveranitate în societatea modernă, și precum lăncilegeroului luĭ *Cervantes* nu aŭ putut impedica din mersul lor *morile de vĕnt*, tot ast-fel și atacurile inamicilor juriuluĭ nu vor putea întru nimic atinge prestigiul acesteĭ instituţiunĭ populare.

Maĭ bine aţĭ intra în luptă cu poliţia și cu ceĭ l'alţĭ auxiliarĭ aĭ poliţieĭ judiciare, carĭ bat și torturează, în aresturĭ saŭ pe drum, pe preveniţiĭ ce le cad în mâinĭ.

Gimnaziul din Tulcea

Domnule Director,

Ca cetăţean, pe de o parte, și ca părinte de familie, de altă parte, nu pot rămânea indiferent, cel puţin faţă de starea de lucrurĭ din provincia noastră în genere și din orașul Tulcea în special. Nu mĕ leg de administraţie, căcĭ nu patimile politice m'aŭ hotărît să vĕ scriŭ. Voiŭ să vorbesc de starea culturală a Dobrogeĭ.

Știţĭ, D-le director, și 'mĭ place a crede că știe tot românul că în Dobrogea sunt diverse elemente de populaţiune, cari se deosibesc între ele prin cultura, inteligenţa, activitatea și aspiraţiunile lor. Așa, se află aicĭ: Bulgarĭ, Grecĭ, Sîrbĭ, Românĭ, Turcĭ, etc. Fie-care din aceste populaţiunĭ rivalisează între ele atât pe calea economică cât și pe cea culturală. Cu deosebire Bulgariĭ și Greciĭ sunt neadormiţĭ pentru propășirea neamuluĭ lor în toate privinţele, dar maĭ ales în privinţa culturală. In acest scop atât Bulgariĭ cât și Greciĭ aŭ înfiinţat, prin contribuţiunĭ publice, școlĭ primare și secondare de ambele sexe, prevĕzute toate cu localurile lor propriĭ și cu un corp didactic, pe cât de complect pe atât și de destoinic. 'Ţĭ e maĭ mare drag, dar și necaz în acelașĭ timp, când vizitezĭ o școală grecească saŭ bulgărească, și vezĭ perfecta eĭ organizare și starea de înflorire în care se află.

Te minunezĭ, când observĭ cu câtă activitate, cu câtă grabă și bună-voinţă, diferitele comunităţĭ caută să satisfacă la moment trebuinţele reclamate de instrucţiune.

Când te întorcĭ însă la românĭ, spre rușinea noastră cată să o spuĭ, te coprinde jalea și întristarea vĕzĕnd cu cât suntem în urma streinilor.

Putem zice că n'avem școlĭ de loc, căcĭ acele carĭ sunt aŭ numaĭ imaginea, sunt numaĭ niște *fantome* de școlĭ.

Dacă luăm școalele primare, găsim localurile cele maĭ infecte și maĭ deplorabile, iar ca corp didactic, uniĭ bătrânĭ și neputincioșĭ, alţiĭ incapabilĭ.

La așa poreclitul gimnaziŭ clasic încaĭ ridiculul a ajuns la culme: nu-ĭ director, nu-s profesorĭ, nu-ĭ servitor. Este numaĭ casa și câţĭ-va copiĭ, căcĭ ceĭ-lalţĭ aŭ fugit, cari la gimnaziul grecesc, cari la cel bulgăresc, cari în altă parte.

Noĭ, ca părinţĭ, ne-am interesat să vedem care e pricina, și am aflat că pricina e la centru. In adevĕr, cine e vinovat, dacă ministrul primește demisia fostuluĭ director și nu numește imediat pe altul saŭ nu'l însărcinează tot pe acela saŭ pe un alt profesor, din ceĭ 2-3 câţĭ sunt, ca să administreze școala până la o nouă regulare. Fostul director a rĕmas ca simplu profesor și nu-șĭ maĭ bate capul cu administraţia, căcĭ el se crede descărcat de sarcina direcţieĭ. Cine e iarășĭ de vină dacă lipsește profesor de matematicĭ, de știinţĭ naturale, de limba elenă, de geografie la clasa III, de desemn și caligrafie? Ministrul știe toate acestea, căcĭ directorul, acum demisionat — de aceea se vede că a demisionat — i-a făcut în de ajuns cunoscut. Dacă nu sunt acum profesorĭ disponibilĭ, cel puţin D. ministru să reguleze alt-fel cursurile, însărcinând pe aceĭ carĭ sunt să maĭ predea și alte materiĭ pe cât se pricep, cât aŭ timp de prisos și cât voesc. Rĕul nu s'ar înlătura prin aceasta, dar cel puţin tot s'ar face ceva, n'ar umbla copiĭ pe stradă.

Cine e de vină, dacă D. ministru însărcinează pe un domn telegrafist din localitate, Tafrali, cu predarea a treĭ materiĭ, atuncĭ când el n'a cerut de cât una: limba franceză, pe care singură o cunoaște. Omul, ne avĕnd timp și poate nicĭ cunocĕnd geografia și limba elenă, a refuzat respectuos onoarea ce i-a făcut D. ministru, dându-ĭ maĭ mult de cât a cerut.

Tot D. ministru e de vină dacă a fugit și servitorul, căcĭ i-a redus leafa de la 50 la 30 leĭ lunar cu mâncare cu tot.

Aceasta este starea gimnaziuluĭ din Tulcea.

Acum, vĕ rog, D-le director, să bine voiţĭ, ca român și bun patriot, — a scrie câte-va rîndurĭ în mult stimabilul D-v. ziar prin care să atrageţĭ atenţiuna celor în drept asupra celor ce v'am relatat asigurându-vĕ că nu serviţĭ causa subscrisuluĭ ci a Dobrogeĭ.

Cerem: director, profesorĭ, servitor.

G. Sterlicoff.

LUCRĂTORII

PARIS 10 Octombrie.—Al doilea congres al lucrătorilor și amploiaţilor drumurilor de fer s'a deschis; el s'a rostit în fondarea unuĭ sindicat unic pentru lucrătoriĭ tuturor companiilor.

PARIS, 10 Octombriă. — Camera sindicală a mănușarilor din Grenoble a hotărât să deschidă subscripţiunĭ în ateliere spre a ajuta pe mănușariĭ greviștĭ din Stuttgart.

PARIS, 10 Octombrie.—Sindicatul general aĭ mașiniștilor și fochiștilor drumurilor de fer aŭ adresat D-luĭ Ricard, președintele comisiuneĭ parlamentare de muncă, o scrisoare care declară că pe nedrept câţĭ-va directorĭ de companiĭ atribuesc cauzele accidentelor uneltirilor congresuluĭ actual, mașiniștiĭ și fochiștiĭ nu vor recurge nicĭ odată la violenţă de oare-ce sunt sigurĭ că li se va face dreptate.

BERLIN, 10 Octombrie. — O întrunire de 4000 lucrătorĭ tipografĭ a luat o hotărâre care recomandă să se înceteze la 24 Octombrie serviciul din momentul ce patroniĭ nu vor să ţie seamă de cererile lucrătorilor.

Cererile principale ale lucrătorilor sunt ziua de lucru de 9 ceasurĭ și o sporire cu a 3-a parte a salariuluĭ lor.

EXPOZIŢIE LA SOFIA

SOFIA, 11 Octămbre.—Deschiderea celeĭ d'ântâĭ expoziţiunĭ agricole și industriale bulgare subt înaltul patronagiŭ al prinţuluĭ se va face la Filipopoli la 18 Septembre 1892; ea va ţine până la 12 Noembre. O a doua expoziţie de acelaș fel se va organisa la Rusciuc de la 14 August până la 30 Otombre 1893.

Obiectele pe care vor voi să le expue străiniĭ vor trebui să consiste numaĭ în mașine, instrumente, aparate, modele, etc. întrebuinţate la agricultură. Catalogul obiectelor de expus a apărut. S'a și început la Filipopoli preparative în vederea expoziţieĭ de la 1892.

Nicolae Privilegio

Din Galaţĭ ne vine trista știre că D. Niculae Privilegio a încetat din viaţă, la vêrsta de 91 de anĭ, după o scurtă suferinţă.

El era o figură din cele maĭ originale care, cu toată vârsta înaintată, îșĭ păstrase întreaga putere intelectuală.

Privilegio era un adevĕrat dicţionar viŭ al evenimentelor petrecute în secolul nostru din care multe el le vĕzuse cu ochiĭ. După ce a dispus în maĭ multe rêndurĭ de o avere însemnată, Nicolae Privilegio ajunsese ca la bătrânețe să fie sărac.

Dar el știu să sufere soarta schimbătoare cu o filosofie admirabilă, rămâind în vremurĭ rele tot atât de vesel ca și în vremurĭ bune.

Niculae Privilegio era un tip care va rĕmânea ne șters în memoria amicilor sĕĭ carĭ toţĭ îl stimaŭ și îl iubeaŭ.

INFORMAŢIUNI

Pentru a se vedea cât de neîntemeiată și de nebunească a fost acuzaţia insultătoare a ţicnituluĭ puritan, că mediciĭ ieșiţĭ din Facultatea noastră sunt inferiorĭ celor din Paris, este bine să se știe că D-riĭ Manea și Hristodorescu sunt uniĭ dintre ceĭ maĭ bunĭ absolvenţĭ aĭ Facultăţeĭ de medicină.

D-rul Hristodorescu e de treĭ anĭ șef de clinică obstetricală pe lângă Facultatea de medicină; iar D-rul Manea a ocupat la Paris postul de medic al asistenţeĭ publice numaĭ în virtutea diplomeĭ româneștĭ, pe când se dusese acolo pentru a se specializa în obstetrică.

Iată pe cine nu găsește demnĭ de un post la Eforie, amicul *Shylokuluĭ* Incoronat.

—✠—

Drapelele desfiinţatelor regimente de linie dându-se la unele regimente de dorobanţĭ, drapelele acestora s'aŭ strîns la Corpul II de armată.

Erĭ 10 Octombre la ora 11 dimineaţă aceste drapele s'aŭ depus în păstrarea arsenaluluĭ cu următorul ceremonial:

O companie din regimentul 28 comandată de căpitanul Vlădescu și 3 alţĭ ofiţerĭ a format garda de onoare a drapelelor.

Cele 8 drapele, ale regimentelor 17, 19, 22, 21, 23, 24, 25 și 29, eraŭ purtate de opt sergenţĭ sub comanda unuĭ locotenent.

Compania a pornit de la corpul de armată, în frunte cu mizica reg. 21 până la arsenal, unde s'aŭ și depus drapelele.

Cosi finisce tutte le cose!

—✠—

Studenţiĭ facultăţeĭ de medicină indignaţĭ de insulta ce se aduce facultăţeĭ de medicină prin înlocuirea doctorilor Manea și Hristodorescu, aŭ hotărît a se întruni astă seară la orele 8 la universitate.

—✠—

In ședinţa ce vor ţinea studenţiĭ facultăţeĭ de medicină, se va lua hotărîrea de a se numi o comisiune, care să meargă la D-niĭ eforĭ, pentru a cere să dea un comunicat prin ziarele oficioase, prin care să arate motivele înlocuireĭ D-rilor Manea și Hristodorescu, astfel precum sunt trecute în jurnalul Eforieĭ în ședinţa de Lunĭ 7 Octombrie.

—✠—

Suntem informaţĭ că, în urma comunicatuluĭ pe care Eforia îl va da pentru a motiva înlocuirea doctorilor Manea și Hristodorescu pe motivul că sunt absolvenţĭ aĭ Facultăţeĭ române, toţĭ mediciĭ absolvenţĭ aĭ acesteĭ Facultăţĭ, aflătorĭ în ţară saŭ în streinătate, vor redacta un protest în contra insulteĭ puritanuluĭ-republican Blaremberg.

—✠—

O nouă întrunire a medicilor tinerĭ se va face astăzĭ la orele 5, pentru a decide asupra nedrepteĭ înlocuirĭ a Doctorilor Hristodorescu și Manea.

—✠—

Ierĭ s'a judecat de către Curtea cu juraţĭ din Capitală procesul luĭ Helimbrand, acuzat pentru falsurĭ, escrocheriĭ și abuzurĭ.

Juraţiĭ aŭ rĕspuns afirmativ la toate 20 de cestiunĭ carĭ le-aŭ fost puse.

Curtea a condamnat pe acest periculos șarlatan la 8 anĭ muncă silnică.

Acuzarea a fost susţinută de D. procuror Predescu cu multă energie, arĕtând că ast-fel de șarlatanĭ sunt ruina comerţuluĭ român.

Cu acest proces s'a terminat această sesiune a Curţeĭ cu juraţĭ.

—✠—

Suntem rugaţĭ a întreba pe ceĭ în drept, dacă legea contra cumuluiuĭ permite D-luĭ Ion Ionescu, dirigintele farmacieĭ spitaluluĭ Colentina — post plătit cu 300 leĭ pe lună — ca să maĭ ocupe și funcţia de preparator la laboratorul de chimie al școaleĭ superioare de farmacie, unde are 200 leĭ pe lună.

—✠—

Aseară s'aŭ întrunit membriĭ asociaţieĭ revisteĭ medicale *Spitalul* pentru a modifica unele articole din regulament.

Convocarea fiind a doua și numĕrul membrilor neîndeplinind doă treimĭ, s'a luat deciziunea ca viitoarea ședinţă să se ţie cu orĭ-ce numĕr de membri.

—✠—

Domniĭ membri aĭ Societăţeĭ „Tinerimea Română“ sunt rugaţĭ a lua parte la întrunirea de Sâmbătă, 12 curent, la 7 seara în localul Societăţeĭ.

—✠—

D. I. D. Anghelescu a fost numit director al penitenciaruluĭ Slănic.

D-nul Nisipeanu, director la penitenciarul din Craiova.

D. G. Moteș, director la penitenciarul din Telega.

—✠—

D-niĭ Doctorĭ Sache Ștefănescu și Clement vor fi numiţĭ definitiv mediciĭ primarĭ aĭ Spitalelor ce conduc.

—✠—

D. Snowden, ministru Statelor-Unite la Bucureștĭ și Atena, a fost numit în această calitate și la Belgrad.

—✠—

Memoriul medicilor primarĭ aĭ Eforieĭ spitalelor civile din Bucureștĭ este gata imprimat în 2000 exemplare din 7 coale și se va distribui în ţară celor care se ocupă de prestigiul medicilor în societate.

Acest memoriŭ rĕspunde punctualmente tutulor acuzaţiunilor aduse personaluluĭ medical prin memoriul amărâtuluĭ puritan Blaramberg.

Mâine, D. Ministru de interne primește comisiunea medicilor primarĭ pentru a-ĭ înmâna memorinl.

—✠—

A apărut în editura tipograficeĭ D. I. Benvenisti din Craiova: *Profile literare* de Traian Demetrescu. Preţul 3 leĭ.

LAMENNAIS

MUMA ȘI FATA

Era într'o noapte de iarnă. Afară viscolu și zăpada albea învelitorile.

Supt una din învelitorile acestea, într'o odae mititică, steteaŭ și lucraŭ o femee cu pĕrul alb și o fată tînĕră.

Și din când în când bătrîna îșĭ încălzea mâinile-ĭ slabe și palide dinaintea unuĭ mangal mic. O lampă de argil lumina locuinţa asta săracă și o rază a lămpi expira pe o icoană a Fecioareĭ atîrnată de zid.

Și fata, ridicând ochiĭ, fără să zică nicĭ o vorbă, se uită la femeia cu pĕrul alb; pe urmă 'ĭ zise:

„Mamă, nicĭ odată n'aĭ fost în așa sărăcie“.

Și în vocea eĭ era o dulceaţă și o iubire ce nu se poate descrie.

Și femeia cu pĕrul alb rĕspunse:

„Fata mea, Dumnezeŭ este stăpînu: ce face el bine face.“

Tăcu o clipă, pe urmă zise iar:

„Când am pierdut pe tătăl tĕŭ, am avut o durere pe care am crezut'o că n'o s'o maĭ uit; însă îmĭ rĕmâneaĭ tu dar atuncĭ nu simţeam de cât un lucru.

„D'atuncĭ și până azĭ, m'am gândit că dacă ar maĭ trăi și ne ar vedea în sărăcia asta cumplită, i s'ar rupe inima și am înţeles că Dumnezeŭ a fost bun cu el.“

Fata nu rĕspunse nimic, dar lăsă capul în jos și câte-va lacrimĭ, pe carĭ se silea să le ascunză, picară pe pînza la care cosea.

Muma zise iar:

„Dumnezeŭ care a fost bun cu el, a fost bun și cu noĭ. Ce ne-a lipsit noă pe când altora le lipsește atâtea lucrurĭ?

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

ELY MONTCLÉRE

(6)

Buchetul Ucigaș

PARTEA I-a

Măritișul Cristineĭ

V

— Cu toate acestea când am venit ierĭ nu am observat nimic deosebit în starea d neĭ contese, căria i-am prescris puţin chloral, ca să combată insomniile de care se plângea.

Ce s'o fi întîmplat după ce am plecat eŭ? zise doctorul.

— La masă, nevastă mea s'a plâns că e foarte obosită și s'a dus de vreme în camera sa.

Seara am vorbit cu copiĭ despre starea de spirit a mumeĭ lor.

Eĭ aŭ zis că asta'ĭ vine din pricina boaleĭ.

Numaĭ Mistress Howard mĭ-a spus o mulţime de mărunţișurĭ, neînsemnate în aparenţă, care păreaŭ că dovedesc că Alice era preocupată de un gînd care'ĭ făcea rĕŭ.

Am facut rĕŭ că n'am crezuto, vaĭ!

Enric de Montalais căzu, cu un ţipĕt, pe un fotoliŭ. Pe urmă se puse cu coatele pe tableta biurouluĭ conteseĭ, îșĭ ascunse figura în mâinĭ și plânse.

Lacrimile i se scurgeaŭ încet pe obrajĭ, ca ale unuĭ copil...

Bunul doctor nu putea să deschidă gura.

Fel de fel de ideĭ i se ciocneaŭ în cap.

Tot ce se petrecuse aci era așa de ciudat!

Cine ar fi putut să creadă vre'odată așa lucru?

O! vezĭ bine că nu el care cunoștea pe contesa așa de bine—și îșĭ închipuia că o cunoaște prea bine ca s'o creadă capabilă să atenteze la viaţa sa.

Ea care părea că'șĭ sufere boala cu atâta resemnare!

Chiar în ajun, d-na de Montalais îĭ vorbise rîzênd de vindecarea sa.

O simţia că e aproape, zicea ea. Sigur că dupe șirul acesta de crize, o să se sfîrșască.

Biata femee! Pricepea el acum cu ce înţeles zicea ea vorbele acestea. Intr'adevĕr, toate acestea eraŭ foarte ciudate.

— Christina ava dreptate, era Alice... îșĭ zicea contele în vremea asta.

Alice m'a auzit, în florărie, când i-am mărturisit englezeĭ că o iubesc.... Christina m'a asigurat că în minutul acela a scîrţîit nisipul supt pașiĭ cuiva

A vĕzut și o umbră de femee ascunzêndu-se între palmierĭ.

Eŭ îmĭ pierdusem capul. N'am băgat de seamă nimic.

Insă acum sînt sigur.... Alice, neliniștită și geloasă de când.... cine știe?... decând a intrat Christina în casă poate.... Alice ne urmărea și ne pîndea.

M'a prins când am spus Christineĭ că o iubesc; Alice a descoperit nebunia mea.... A suferit.

Cu toate acestea Christina m'a respins; ea mi-a declarat că, chiar de m'ar iubi cu nebunie, nicĭ o dată nu va consimţi să trădeze pe contesa care—zicea ea—era binefăcătoarea sa.

Lucrul acesta ar fi trebuit să liniștească pe Alice....

Biata femee însă mĕ iubea și nu s'a putut împăca cu gîndul că sînt amorezat de alta....

Și când mĕ gîndesc că s'a sfîrșit, că nimic nu'mĭ o va putea înapoia!....

Când mĕ gîndesc că muma copiilor meĭ a murit din pricina mea!....

Imĭ vine să'înebunesc!

Cu capul greŭ, contele se uita fără să vadă pe o carte aruncată pe tableta birouluĭ.

Citea titlul, fără să priceapă, fără să știe chiar ce citea.

Deodată contele de Montalais luă cartea, o broșură de vro doĕ sute de paginĭ, tipărită prost, pe a căruĭ scoarţă era titlul acesta: *Parfumurĭ și Otrăvurĭ.*

Va să zică contesa găsise în cartea aceasta ideia morţeĭ sale ciudate.

De acum încolo era sigur.

Broșura se deschise pe la mijloc: se cunoștea că contesa umblase mult cu ea, așa că foile se rupseserĕ.

In capul pagineĭ din stânga, Enric de Montalais citi rîndurile acestea:

„Kiparoasele (tubèreuses) sînt plante „carĭ fac parte din familia liliaceelor.

„Aŭ tulpina lungă verde. Florile aŭ „multă analogie cu a crinuluĭ. Mirosul „kiparoaselor este foarte violent.

„Alphonse Karr a zis că ceĭ vechĭ îl „considéraŭ că omoară pe femeile lehuze.

„Ceĭ vechĭ nu mergeaŭ așa de departe: „floarea aceasta e primejdioasă pentru „orĭcine.

„Emanaţiunile uneĭ singure tulpine „de kiparoase produc durerĭ marĭ de cap „și parfumul unuĭ buchet, concentrat „într'o cameră închisă, poate să omoare.

„De aceea este bine ca florile acestea „să fie ţinute numaĭ în aer.“

Capitolul se sfîrșia aci.

Subt paragraful acesta, o mână nervoasă, armata saŭ cu un ac lung saŭ cu un cuţit ascuţit de tăiat hîrtia, sfîșiase pagina, care era pătată și umflată ca și cum fusese udată.

— Alice a plâns când și-a găsit moartea, îșĭ zise contele în gînd. Pricep așa de bine ca și cum aș fi fost de faţă la agonia eĭ.

Fiindcă contele sta inert, doctorul îl întrebă dacă poate să'ĭ fie de vreun folos.

Henric de Montalais îĭ arătă cartea.

— Ah! doctore, nevastă-mea s'a omorît. Am proba.

Citește rîndurile acestea; nu eștĭ de părerea mea?

Filip se întoarse tocmaĭ în minutul acesta.

Se sperie când vĕzu cât de descompusă era faţa tatăluĭ sĕŭ.

— Ce s'a întîmplat? Ce aĭ, tată?

Contele arătă fiuluĭ sĕŭ broșura fatală.

— Domnul de Montalais a găsit broșura aceasta în biuroul mamĭ d-tale, zise d. Mercier.

Filip luă cărticica, citi și pricepu.

S'apropie de patul pe care dormea muma sa pentru vecie.

Se uită mult în obrazul moarteĭ, căutând să descopere adevĕrul.

(Va urma)

„Este adevĕrat că a trebuit să ne obişnuim cu puţin şi puţinul ăsta să'l câştigăm prin munca noastră; dar puţinul ăsta nu ne ajunge noă? şi n'aŭ fost toţi de la început chiar osîndiţi să trăiască din munca lor?

„Dumnezeŭ, în bunătatea luĭ, ne-a dat pâinea de toată ziua; şi câţĭ nu o aŭ! un adăpost, şi câţĭ nu ştiŭ unde să se adăpostească!

„El te-a dat mie, fata mea, de ce m'aş plânge?“

Fata, mişcată auzind aceste cuvinte din urmă, căzu la picioarele mă-si, îĭ luă mâinile, i le sărută şi puse capul pe sînul eĭ plângênd.

Şi muma, silindu-se să vorbească maĭ tare, îĭ zise:

„Fata mea, fericirea nu stă în aceea ca să aĭ mult, ci să nădăjdueştĭ şi să iubeştĭ mult.

„Speranţa noastră nu este aci jos dupe cum nu este nicĭ iubirea noastră, saŭ şi dacă este, numaĭ în treacăt este.

„După Dumnezeŭ, tu îmĭ eştĭ totul în lumea asta; dar lumea asta trece ca şi visul şi pentru aceea iubirea mea se'nalţă cu tine spre o altă lume.

„Când te purtam în sîn, într'o zi, mĕ rugaiŭ cu maĭ multă căldură sfinteĭ Fecioare Maria şi ea mi s'a arătat în somn şi mi se părea că cu un zîmbet ceresc pe buze îmĭ arăta copilul eĭ.

„Şi eŭ luaĭ copilul pe care mi'l da şi când îl ţinuĭ în braţe, Fecioara-Mumă puse pe capul luĭ o cunună de trandafirĭ albĭ.

„Nu trecură multe lunĭ şi te născuşĭ şi eŭ am şi azĭ înaintea ochilor acea dulce vedenie.“

Femeia cu pĕrul alb tresări şi strînse la inimă'ĭ pe tînĕra fată.

Peste câtă-va vreme dup'aceea un suflet sfînt vĕzu doă forme luminoase înălţându-se spre cer înconjurate de o mulţime de îngerĭ şi aerul rĕsuna de cântecele lor de veselie.

Sp.

Fapte şi întâmplărĭ

Resbunare teribilă. — Pacinica comună Saint-Vallier din Franţa a fost teatrul uneĭ drame înfiorătoare, ce pare că e unică, pâna acuma, în analele crimeĭ.

Int'o zi după prînz, un bubuit spăimîntător sperie tot satul. Săteniĭ deteră năvală în strada cea mare unde se întâmplase bubuitul şi unde era o ceaţă de fum.

După ce se împrăştie fumul zăriră pe pământ oribil mutilate corpurile a douĭ fraţĭ Tourniaire.

Simeon Tourniaire, în vârstă de 67 de anĭ, gard în Saint-Vallier, cu hainele sfâşiate şi cu faţa plină de sînge, se cerca să se scoale gemênd.

Lângă el, fratele sĕŭ, Lambert Tourniaire, în vîrstă de vr'o 70 de anĭ, zăcea fără viaţă, cu mâna dreaptă sdrobită şi cu piciorul drept aproape deslipit de trunchĭ; printr'o rană oribilă, maţele îĭ eşaŭ afară. Petice de haine şi de carne fuseseră asvârlite la o mare depărtare în toate părţile. Aceasta dovedea violenţa explosiuneĭ.

Ancheta a dovedit că fraţiĭ Tourniaire de multă vreme nu trăiaŭ bine şi că nişte proaspete neînţelegerĭ de interese maĭ măriseră duşmănia dintre eĭ.

Lambert pretinde că fratele sĕŭ îĭ furase parte din lemnele tăiate dintr'un petic de pădure ce era a amîndorora. De maĭ multe orĭ spusese că are să întrebuinţeze violenţa, ca să facă să i se plătească ceea ce zicea că îĭ datorează fratele sĕŭ, dar nimic nu lăsa să se prevază desnodământul aşa de tragic al certeĭ lor.

Ranele luĭ Simeon nu par să aducă moartea; ochiul drept îĭ este scos afară, la gât şi la picioare are câte-va vineţelĭ neînsemnate. Cu ajutorul câtor va inşĭ, a putut să se ducă acasă pe jos.

Se presupune că Lambert, care a fost lucrător la arsenalul din Toulon, îşĭ procurase un cartuş de dinamită saŭ melinită, ca să'şĭ execute planul de rĕsbunare pe care îl hrănea de multă vreme în potriva frateluĭ sĕŭ.

Şi adevĕrat că la vr'o zece metri, departe de cadavru, s'a găsit două tuburĭ micĭ de alamă, care sigur că trebue să fi conţinut amestecătura explosibilă.

90 kilometri pe oră. — Un tren special, compus din opt-spre-zece vagoane, a percurs distanţa dintre Paris şi Callais, care e de 298 kilometriĭ, în treĭ ore două-zecĭ şi cincĭ minute. Trenul a percurs 90 chilometriĭ pe oră.

Acest tren a fost un tren de încercare.

O mamă vitregă. — Femeea Richard, din Batignolles, se purta foarte rĕŭ cu fata eĭ Martha, în vêrstă numaĭ de treĭ anĭ.

O bătea într'una, o bătea cu băţul de o svînta, îĭ trăgea la palme de o da de-a berbeleacul. Din pricina bătăeĭ a leşinat de maĭ multe orĭ.

Biata copilă pierea vĕzênd cu ochiĭ. Cu toate acestea nu murea aşa curênd cum voia zgripţuroaica. Ticăloasa de mamă se hotărâ să o trimeaţă numaĭ de cât pe cea-l'altă lume. De aceia o bătu aşa de tare, izbind'o în piept şi în spate că fata a şi murit.

Medicul stăreĭ civile, când a venit s'o vază ca să dea bilet de înmormîntare, a băgat de seamă că corpul feteĭ este numaĭ rănĭ şi n'a voit să dea voe să o înmormînteze.

Comisarul fu vestit şi femeea fu arestată. Ea a spus că o bătea, pentru că nu putea să sufere copii din florĭ.

Biata Martha o făcuse mama eĭ din florĭ şi aceasta era toată vina de a trebuit să sufere martirul, ce a trimes'o în mormênt.

Rănit misterios. — Un tînĕr se urca într'un tranvay din Paris. Era foarte palid şi se urcă cu mare anevoinţă până sus pe imperială. Când ajunse acolo, 'ĭ-a venit leşin şi s'a prăvălit până jos pe pămênt.

Conductorul şi călătoriĭ se repeziră şi 'l ridicară. Leşinat, fu transportat într'o farmacie vecină, unde, spre mirarea tuturor, s'a constatat urmele uneĭ împuşcăturĭ în dreptul inimeĭ.

Când 'şĭ-a venit în fire, tînĕrul a spus că 'l chiamă Achille Marcillat, dar n'a vrut de loc să spue unde şi cum a fost rănit.

Fu dus la spital.

Ancheta a descoperit că nenorocitul cercase să se sinucidă.

In ajun, scrisese următoarea scrisoare părinţilor sĕĭ:

Dragiĭ meĭ părinţi,

M'aţĭ desonorat în ochiĭ logodniceĭ mele pe care o iubesc şi la care mĕ opreaţĭ să mĕ duc, acusându-mĕ pentru o hoţie pe care n'an săvârşit'o.

Nu maĭ pot să trăesc în urma desonoareĭ mele şi după ce am pierdut fata ce 'mĭ era aşa de scumpă.

Când veţĭ primi această scrisoare, nu voiŭ maĭ fi viŭ.

Am să mĕ ucid cu un revolver.

Achille.

Deraiare. — Ierĭ a deraiat aproape de Lyon un tren de călătorĭ; maşinistul şi fochistul aŭ fost omorâţĭ.

Tren bătut de piatră. — O furtună spăimîntătoare cu piatră a fost în Indre (Francia).

Toate geamurile trenuluĭ exreps ce sosia la orele 8 şi zece minute seara aŭ fost sparte; maĭ mulţĭ călătorĭ aŭ căpătat vineţelĭ tot din causa pietreĭ care i-a isbit.

Perderile sunt considerabile.

Piatra, care a căzut foarte multă, era mare cât oul de găină.

Vulcan noŭ sub marin. — Biuroul central de meteorologie din Roma a primit din insula Pantelaria, dintre Sicilia şi Tunisia, o telegramă ce vestea că la treĭ chilometri de insulă, în direcţia apusuluĭ, marea s'a ridicat cu impetuositate.

S'aŭ ridicat coloane de fum şi s'aŭ simţit cutremure.

Pe mare se vede un şir lung de vre un chilometru de la Sud spre Nord cu o erupţie necontenită de blocurĭ de piatră şi de fum, întovărăşită de bubuiturĭ subterane.

Congres de femeĭ. — Vinerĭ 11 Octombre a fost un congres de femeĭ la Erfurth în Germania; s'a discutat chestia femeească.

* * *

Douĭ desculţĭ se întâlnesc pe stradă.

— Eĭ, zi a murit Neagu? întreabă unul.

— Da, rĕspunse cel-l'alt, şi lucru ciudat s'a găsit în buzunarul luĭ o hârtie de o sută de francĭ.

— Bietul băiat! De ar fi ştiut că are să moară cu baniĭ în buzunar, ar fi murit de ciudă.

*

— Cine dracu te-a crestat aşa la obraz?

— Bărbierul.

— Sigur că 'l-aĭ pălmuit bine, pe dobitocul acela?

— De loc, din contră 'l-am cinstit cu un pahar de vin bun.

— Nu te credeam aşa bun la inimă.

— Cu toate acestea este aşa, pentru că.. mĕ raz singur.

STIRI TELEGRAFICE

LONDRA, 11 Octombre. — D. John Redmond a declarat ierĭ într'o întrunire populară la Cork că a fost ales şef al partiduluĭ parlamentar irlandez.

STUTGART, 11 Octombre.— Camerile aŭ fost deschise de Regele, care a relevat în discursul sĕŭ faptul că reuniunea Germanieĭ s'a făcut sub domnia reposatuluĭ Rege (viĭ aplause). Regele a anunţat un proiect de revizuire a Constituţieĭ.

PARIS, 11 Octombre.— Noul împrumut rusesc s'a cotat azĭ cu 78,90.

CETINGE, 11 Octombre. — Colonelul Millenkovicĭ, ministrul Austro-Ungarieĭ, a plecat la Viena.

VIENA, 10 Octombre. — *Corespondenţa Politică* află din Berlin că negociările comerciale cu Elveţia actualminte întrerupte se vor relua îndată ce se vor termina acele cu Italia.

Camera a început azĭ discuţia bugetuluĭ; numaĭ 3 oratorĭ, toţĭ tinerĭ cehĭ, aŭ vorbit; după aceea Camera a trecut la discuţia specială. Tînĕrul cech Vasaty a criticat bugetul resbeluluĭ care nu este de cât consecinţa alianţeĭ cu Germania căcĭ Austria nu este ameninţată de nicĭ o parte.

FRĂMÂNTAREA LIBERALILOR

D. Al. Vidraşcu, liberal din Bacăŭ, fost deputat şi prefect sub I. Brătianu, publică un manifest către concetăţeniĭ sĕĭ.

D-sa spune că partidul liberal-naţional a încetat de a exista odată cu moartea luĭ Ion Brătianu; astă-zĭ liberaliĭ sînt răsliţi şi indecişĭ.

D-sa face apel la toţĭ liberaliĭ din toată ţara, să facă întrunirĭ locale, în care să se discute un program noŭ, potrivit împrejurărilor actuale şi nevoilor ţăreĭ împrejurul căruia să se grupeze toate elementele liberale, alcătuind un mare partid liberal.

D-sa recunoaşte că vechile programe, cel de la 1848 şi cel de la Mazar-Paşa, nu maĭ aŭ raţiune şi că altul noŭ să'ĭ ia locul.

Noĭ dorim din tot sufletul o asemenea grupare împrejurul unor ideĭ; discutarea lor ne va face multă plăcere.

ULTIME INFORMAŢII

CINCI CONFLICTE

I

Intre D. Lascar Catargiu şi Pake Protopopescu.

Deunăzĭ, ministrul de interne a chemat pe primarul Capitaleĭ şi i-a zis:

— Ştiĭ, D-le Protopopescu, că consiliul de miniştri a decis intrarea D-tale în cabinet...

— Ştiŭ, şi dacă interesele partiduluĭ liberal-conservator o cer, eŭ mĕ voiŭ supune.

— Prin urmare, să fiĭ gata la orĭ ce moment.

— Foarte bine; dar v'aşĭ ruga, că, dacă intru eŭ în minister, *să faceţĭ* primar pe D. Rĕceanu.

— D-le Pake, şi ministru şi primar nu se poate. Odată ce aĭ plecat de la primărie, totul mĕ priveşte pe mine şi eŭ nu maĭ vreaŭ ca ea să fie pe mâna beţivilor şi a bătăuşilor.

— Dar beţiviĭ şi bătăuşiĭ v'aŭ adus la putere...

— Se poate. In opoziţie, se face uz de multe; la guvern, avem respundere.

Primarul a plecat atuncĭ şi a doua zi a trimis D-luĭ Catargiu un raport, prin care-ĭ cerea treĭ milioane pentru apă şi vr'o 900 miĭ de leĭ pentru alte cheltuelĭ.

D. Catargiu a pus pe raport rezoluţia: *Nu se aprobă* şi conflictul s'a ivit.

II

La una din plimbările primaruluĭ cu primul ministru, D. Pake a zis generaluluĭ:

— D-le prim-ministru, mâine îmĭ daŭ dimisia de la primărie.

— Pentru ce?

Primarul îĭ povesti cele de maĭ sus, iar generalul Florescu îĭ zise:

— Să nu'ţĭ daĭ dimisia. Las'că regulăm noĭ.

Acum D. Catargiu vrea să disolve consiliul comunal; iar generalul şi D-niĭ Vernescu, Esarcu, Ilarion se opun.

Al doilea conflict.

III

Al treilea conflict e cunoscut: Catonele de la Eforie îşĭ face de cap; ministrul de interne îĭ dă peste nas, iar consiliul de miniştriĭ nu ştie cu cine să fie.

Până atuncĭ, bolnaviĭ sufer, iar puritanul fost republican Blaremberg este obiectul rîsuluĭ, dacă nu al compătimireĭ publice.

IV

Ministerul de finanţe era dator direcţieĭ drumurilor de fier nişte banĭ; dar plata lor nu era încă regulată.

D. Duca, avênd nevoie şi necunoscând legea comptabilităţeĭ, trimete să'ĭ încaseze. Casieria generală refuză.

D. Duca ia un bilet de la D. C. Olănescu şi se duce la D. Vernescu pentru a'ĭ cere baniĭ.

D. Vernescu îĭ spune să înveţe legea comptabilităţeĭ; D. Duca îĭ respunde ca un om susţinut de o scrisoare ministerială, atuncĭ ministru de finance i-a spus:

— *Acum puteţĭ pleca!*

D. Duca a plecat şi conflictul a isbucnit.

V

In urma săpuneleĭ, pe care ministrul de finanţe a tras'o directoruluĭ căilor ferate, s'a ivit un conflict grav între D-niĭ Vernescu şi C. Olănescu.

Consiliul de miniştri care s'a întrunit azĭ, a avut de scop să-ĭ împace; dar nu credem că a reuşit.

Cincĭ conflicte în tabăra cârmuitorilor şi trebile ţĕreĭ merg strună!..

—✠—

Juriul, compus din profesoriĭ universitarĭ din Iaşĭ, înaintea căruia a fost trimes în judecată D. A. Radu, profesor de la scoala comercială din Galaţĭ, 'l-a condamnat, aplicêndu-ĭ censura.

—✠—

O crimă s'a făptuit în Iaşĭ în noaptea de Duminecă spre Lunĭ.

Pe şoseaua Moara de Foc şedeaŭ doĭ lipovenĭ, adecă un lipovan de vre-o 80 de anĭ şi nevasta luĭ în etate numaĭ de vre-o 70 de anĭ. Eĭ ţineaŭ bae rusească, care funcţiona numaĭ Sâmbăta. La bae avea un om care făcea serviciŭ şi care îl ţineaŭ de vre-o 20 de anĭ.

Trebue să maĭ adăogam că eraŭ şi bogaţĭ, avênd în casă la 30,000 leĭ în galbenĭ.

Veciniĭ bătrânilor lipovenĭ se aşteptaŭ să-ĭ vadă ca de ordinar atât Lunĭ cât şi Marţĭ şi când colo îĭ găsiră morţĭ prin casă. Femeia cu mâinile legate dinainte, cu nişte ţeteci în gură şi cu beregata strivită avênd şi lumînarea lângă dênsa, probabil ducêndu-se să deschidă uşa. Bătrânul lipovan zăcea maĭ încolo scăldat în sânge şi prin casă o dâră de sânge, ceea ce iarăşĭ arată că bătrânul s'a luptat.

Scrinurile s'aŭ găsit toate deschise.

Până acuma nu se cunosc autoriĭ crimeĭ. Se presupune a fi tot lipovenĭ. Poliţia şi parchetul cerceteză. **E.**

—✠—

Teatrul Naţional. — Duminică, 13 Octombre, *Ana Rov, Nebuniile amoroase.*

Opera italiană. — Astă-seară *Lucia di Lamermoor.*

Circul Sidoli.—Astă-zĭ, reprezentaţie brilantă. Mâine, Sâmbătă, prima reprezentaţie a pantomimeĭ nevĕzute încă în Bucureştĭ: *Circul sub apă.*

—✠—

Trenul accelerat de Vîrciorova a sosit azĭ cu o întârziere de 50 minute, din cauza întârziereĭ trenuluĭ austriac.

—✠—

Telegraful Român anunţă că maiorul de artilerie care a pus să se tragă 20 palme unuĭ soldat şi 40 palme unuĭ sergent se numeşte *Grecescu* iar nu Grigorescu.

—✠—

La *Carltheater* în Viena se va juca în curînd o piesă al căreĭ titlu e *Ferdinand Berbantul.*

Nu cum-va eroul acesteĭ piese e nepotul luĭ Carol I?

In acest caz, o recomandăm direcţieĭ teatruluĭ nostru naţional.

Titlul singur ar umplea sala teatruluĭ.

—✠—

Operaţiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 10 Oct. 1891.

Grâŭ de 58 libre 13.60; fasole % kilo 14.75, fasole oloagă % k. 17; orzoaică suta kilo 13.70, orzoaică suta kilo 13, orzoaică de 50 libre 8.85, orzoaică de 48 lb. 8.65; porumb vechiŭ de 57 3/4 lib. 10.30, porumb vechiŭ de 59 jum. libre 10.95; porumb noŭ suta k. 11.50; ovĕz suta kilo 10.80; meiŭ de 57 1/4 libre 7,25; orz de 40 jum. libre 6.60, orz de 42 3/4 libre 6.90, orz suta k. 12.10, orz de 45 jum. lib. 7 leĭ 80 banĭ.

Cerealele sosite pe apă: Grâŭ 19.400 hect. Orz 9300 hect. Pe uscat: Grâŭ 4500 hect. Porumb 1800 hect. Secară 300 hect. Orz 5200 hectolitri.

—✠—

ULTIME TELEGRAME

VIENA, 11 Octombrie. — *Fremdenblatt* află că un proiect se va prezenta în curînd Camerilor din Viena şi Budapesta în privinţa prelungireĭ condiţiunilor comerciale actuale cu Turcia şi Bulgaria, care sunt în vigoare până la 31 Decembrie 1891.

WIESBADEN, 11 Octombrie. — D. de Giers a sosit cu familia sa ca să facă băĭ; el va sta aci maĭ multe sĕptămânĭ.

BELGRAD, 12 Octombre.—Se confirmă ştirea că guvernul a hotărât să trimeată cât se poate maĭ curênd delegaţĭ la München spre a angaja negociărĭ comune în vederea unuĭ tractat de comerţ cu Germania şi Austro-Ungaria.

MADRID, 12 Octombre.—Schimbul asupra Parisuluĭ continuă a se urca. Ultimul curs de azĭ este de 12 1/2 % parte. Nicĭ o dată nu a fost aşa de urcat. Negustoriĭ sunt preocupaţĭ.

Intristaţiĭ Anghel Conte nepot şi Maria Conte nepoată, aŭ durerea de a anunţa încetarea din viaţă a prea iubituluĭ lor unchiŭ

Nicolae Privilegio

în etate de 91 anĭ

şi roagă pe toţĭ cunoscuţiĭ şi prieteniĭ reposatuluĭ a lua parte la înmormântare care va avea loc mâine la orele 2 jumĕtate p. m.

Cortegiul va porni de la biserica Elena unde este depus cadavrul.

Galaţĭ 10 Octombrie 1891.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureştĭ Iaşĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1,20 p. m., din Mĕrăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m.. din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Paşcanĭ 9,04 s., soseşte în Iaşĭ 11,20 s. — Accelerat, pleacă din Bucureştĭ 9.35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzeŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focşanĭ 2,43 dim., din Mărăşeştĭ 3.26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Păşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureştĭ-Vasluĭ, Brăila-Galaţĭ, direct accelerat.—Pleacă din Bucureştĭ la 7.50 seara, din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focşanĭ 1,37 nóptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galațĭ 4 dim.

Bucureştĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7.10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteştĭ 9,38 seara, din Costeştĭ 10,06 seara, Slatina 11.27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiaşĭ 1,40 dim.. din Turnu-Severin 3,40 dim., soseşte în Vêrciorova 4.02 dim. — De persoane pleacă din Bucureştĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleştĭ 11,04 dim., din Piteştĭ 11,37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiaşĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, soseşte în Vêrciorova 8,30s. — Fulgerul pleacă din Bucureştĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiaşĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, soseşte în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureştĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 2 35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleştĭ 5.24 seara, din Piteştĭ 5,50 seara, din Costeştĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 soseşte la Craiova 10,05 s.

Bucureştĭ-Piteştĭ, direct persoane.— Pleacă din Bucureştĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10,44 d.

Bucureştĭ-Galaţĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9,40 d., din Ploeştĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2.55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5,59 p. m., soseşte Galațĭ 6,35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m. din Focşanĭ 7,48 seara, din Mărăşeştĭ 8.30 seara, soseşte Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureştĭ-Predeal, direct accelerat — Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m., din Ploeştĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, soseşte Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureştĭ 7,40 d., din Ploeştĭ 9,27 d., din Câmpina 10.26 d., din Sinaia 11,38 p. m., soseşte Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8,50 d., din Ploeştĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., soseşte Predeal 1,56 p. m.

Bucureştĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., soseşte Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureştĭ-Călăraşĭ, Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTI:

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. şi la 9,30 seara.
Din Galațĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteştĭ 9,10 seara.
Din Călăraşĭ 6,25 s.
Din Giurgin 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. şi 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. — TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.